

26.55x34.66	1	עמוד 21	כותרת - כלכלי סט	28/01/2018	62055099-6
עו"ד גל גורודיסקי - 17050					

חשפט

שחיקה בשחקים

השכלים שהובילו להכשרת אפליה מטעמי גיל

2008 - הסכם קיבוצי

קובע שקברניטים בני 65 יורדו לדרגת טייס משנה ושכרם יופחת

יוני 2014 - ביה"ד אזורי

פוסק שהפחתת השכר היא אפליה פסולה מטעמי גיל

נוב' 2014 - אמנת שיקגו

מגבילה את גיל הטייסים בתובלה מסחרית בינלאומית ל-65

2018 - ביה"ד ארצי

מקבל את ערעורה של אל על: אפליה על פי דין מותרת

האפליה ניצחה בערעור

משה גורלי

ש

תי קביעות עקרוניות יצאו לאחרונה מתחת ידיו של בית הדין הארצי לעובד דה. הראשונה: כאשר האפליה מטעמי גיל נעשית מכוח הדין, מותר למעביד לפגוע בשכרו של העובד. השנייה: גם אם סבר בית הדין שמדובר באפליה פסולה, עליו לאפשר לצדדים להסדיר את העיוות במשא ומתן, ולא להחליט עבורם כיצד לתקן.

בית הדין הארצי הפך בכך את פסק דינו של בית הדין האזורי בתל אביב, וקיבל את ערעורה של אל על בתביעתו של קברניט אל על מיכאל כץ. כץ טען, באמצעות עורכי הדין גל גורודיסקי ורעות ברנר כהן, שאל על הפלתה אותו מחמת גילו בכך שבהגיעו לגיל 65 לא ישיבצה אותו לטוס כקברניט והפחיתה את שכרו. עיקר הדיון התמקד בשתי שאלות: האם השינוי בתפקידו ודרגתו של כץ, מקברניט לקצין ראשון, והפחתת שכרו עקב כך, מהווים אפליה פסולה מחמת גיל? והאם יש מקום להתערבות בית המשפט בתוכנו של הסכם קיבוצי שנחתם בין החברה להסתדרות, אפילו בהנחה שמדובר באפליה פסולה?

שופטת בית הדין הארצי לאה גליקסמן קיבלה את הטענה שהציגה אל על, באמץ צעות עורכות הדין אפרת בירן ויעל רר בינשטיין ממשרד נ. פינברג, וקבעה: "אין

בית הדין קרקע את שכרם של טייסי אל על

בתביעת טייס פסק ביה"ד הארצי שאפליה מטעמי גיל מותרת כשהיא מכוח דין, ואפילו אם היא פסולה, ביהמ"ש לא צריך להתערב בהסכם הקיבוצי

את הסירוב אלא הורה לאל על להעניק את ההטבה, ואילו כאן, בית הדין הארצי פסל את התערבות בית הדין האזורי בהסכם הקיבוצי. ההבדל נומק בכך שפסיקת דנילוביץ' "מוסיפה קבוצה קטנה של נהנים, ואינה מטילה, על כן, מעמסה תקציבית של ממש". במקרה הנוכחי, לעומת זאת, "לא היה מקום כי

בית הדין יקבע לצדדים הסדר כלכלי חדש ושונה, שיש לו השלכות תקציביות משמעותיות". כאמור, בית הדין הארצי לא סבר שמדובר באפליה פסולה, שכן הפגיעה היא מכוח דין: הן ההסכם הקיבוצי והן אמנת שיקגו. לקביעה זו תרמה כמדומה משכור'תו הגבוהה של קברניט באל על, שגם אחרי

הפיכתו לקצין ראשון דור ב' אינה מחייבת אותו לבקש השלמת הכנסה. הקביעה השנייה, שיש לה השלכות רוחביות יותר ביחסי עבודה, מחזקת מאוד את מעמד ההסכם הקיבוצי. גם אם בית הדין פוסל הוראה מפלה בהסכם, עליו להחזיר את העניין למשא ומתן בין הצדדים - ולא לנסח עבורם את התיקון.

עורכת הדין אפרת בירן

עוד נקבע: "גם אם היה מקום לקבוע כי הסכם 2008 יצר הסדר פסול, המפלה לרעה את הקברניטים הוותיקים מחמת גיל, לא היה מקום כי בית הדין האזורי יקבע את ההסדר החלופי להסדר הפסול".

בעניין זה מזכירה גליקסמן את פרשת הדייל ההומוסקסואל יונתן דנילוביץ' שעניינו התגלגל עד בג"ץ. אל על כיכבה גם בפרשה זו, כשסירבה להעניק לבן זוגו של הדייל את ההטבה שקיבלו הדיילים ההט'רוסקסואלים - כרטיס טיסה חינם לבנות זוגם. סירובה של אל על נפסל בבתי הדין האזורי והארצי לעבודה. החברה התעקשה לגלגל את הסירוב לבג"ץ, עד שהנשיא אהרן ברק כפה עליה לתת את ההטבה גם לבני זוג מאותו מין.

חיזוק להסכמים הקיבוציים

ההבדל מהפרשה שלפנינו הוא שבמקרה דנילוביץ' בית המשפט לא רק פסל

השופטת לאה גליקסמן

בידינו לקבל את טענת העובד, כי פגיעה בתנאי השכר והעבודה של העובד עקב שינוי תפקידו כתוצאה מאילוף רגולטורי הנובע מהגיל מהווה אפליה מטעמי גיל".

האזורי השיב את הדרגה

האילוף הרגולטורי החדש נשען על תקנים בינלאומיים שנקבעו ב-2014 באמנת שיקגו, ואסרו כליל על הטסת מטוסים בידי טייסים שחצו את גיל 65. אף על פי כן, שש שנים קודם לכן, בשנת 2008, נחתם הסכם קיבוצי שלפיו טייסים שעברו את גיל 65 יוכלו להמשיך לטוס עד גיל 67 בתפקיד קצין ראשון בלבד, ושכרם יופחת בהתאם. תביעתו של כץ נשענה על ההסכם הזה.

השופטת אסנת רובוביץ' מבית הדין האזורי בתל אביב קיבלה את תביעתו של כץ. היא קבעה שהיתה אמנם הצדקה עניינית לקביעת הסדר שונה לקברניט שהגיע לגיל 65, אך לא הצדקה להפחתת